

ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS JUOZO KELIUOČIO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2022 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

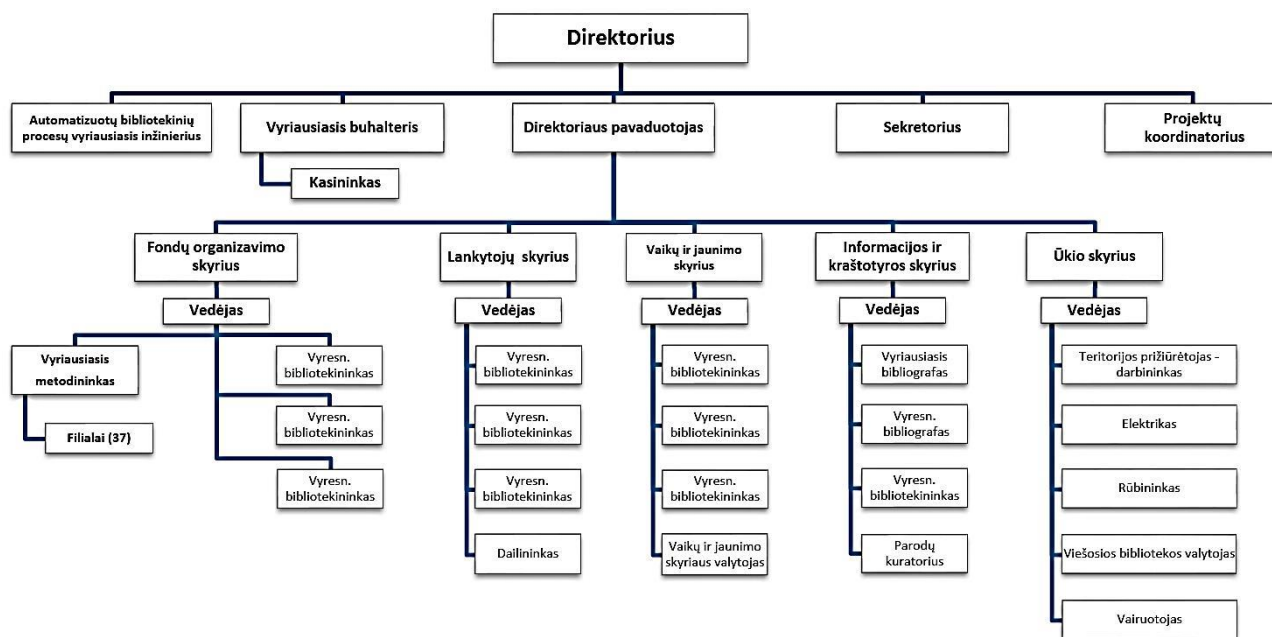
I. TRUMPAS ĮSTAIGOS APRAŠYMAS

Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešoji biblioteka yra visiems vartotojams prieinama kultūros, švietimo ir informacijos įstaiga, kaupianti ir sauganti universalų savivaldybės bendruomenės poreikius tenkinančių dokumentų fondą, teikianti gyventojams informacijos ir viešosios interneto prieigos paslaugas, vykdanči kraštotyros, sociokultūrinės edukacijos, skaitymo, informacinio raštingumo ir kitas su bibliotekų veikla susijusias vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo programas ir projektus.

Pagrindinis tikslas – užtikrinti rajono strategijos bibliotekų klausimais tikslų įgyvendinimą, tobulinti vartotojų prieigą prie žinių ir informacijos šaltinių, atnaujinti rajono bibliotekų fondus, plėsti informacines, kultūrinės edukacijos paslaugas vartotojams, vykdyti kraštotyrinę veiklą, įgyvendinti naujus ir tęstinius projektus.

II. VEIKLOS SĄLYGOS

Žmogiškieji ištekliai. Rajono bibliotekų tinklą sudarė 38 bibliotekos: 1 viešoji biblioteka, 3 miesto filialai, 34 kaimo filialai. Viešosios bibliotekos struktūroje buvo Lankytojų, Informacijos ir kraštotyros, Ūkio, Fondų organizavimo, Vaikų ir jaunimo skyriai, filialai bei administracija. Ataskaitiniais metais buvo 63,75 etatai. Iš jų – 55,25 etatai buvo bibliotekininkų, 4,5 kvalifikuotų specialistų, 4 techninių darbuotojų etatai. Įstaigoje dirbo 70 darbuotojų: iš jų – 61 profesionalus bibliotekininkas, 5 kvalifikuoti specialistai, 4 techniniai darbuotojai. 33 darbuotojai turėjo aukštąjį išsilavinimą, 26 – aukštesnįjį, 11 – kitą išsimokslinimą. 38 bibliotekininkai dirbo visą darbo dieną, 23 ne pilną darbo dieną. Viešojoje bibliotekoje dirbo 31 darbuotojas. Etatų skaičiuje ir pareigybių struktūroje (1 pav.) pokyčių nebuvo.

1 pav. Įstaigos struktūra

Infrastruktūra ir jos pokyčiai. Bibliotekų veiklai naudojamas bendrasis patalpų plotas rajone buvo 5274 kv. m., iš jų naudingas – 4197 kv. m. plotas. Viešojoje bibliotekoje bendrasis patalpų plotas yra 1790 kv. m., iš jų naudingas – 1344 kv. m. plotas. Miestų filialų patalpų plotas 518 kv. m., iš jų – 480 kv. m. naudingo ploto. Kaimų filialų patalpų plotas 2966 kv. m., iš jų 2373 kv. m. naudingo ploto. Atviri fondai užima 5711 metrų lentynose. Rajono bibliotekose buvo 398 darbo vietos vartotojams. 194 darbo vietos kompiuterizuotos ir prijungtos prie interneto. Iš jų darbuotojams skirtos 68 kompiuterizuotos darbo vietos su internetu, 126 – kompiuterizuotos darbo vietos vartotojams.

Finansiniai ištekliai. Savivaldybės biudžeto lėšos 2022 m., palyginti su 2021 m., išaugo 13,78 proc. Tą lėmė padidėjęs kultūros darbuotojų darbo užmokestis, perduotų filialų patalpų išlaikymo išlaidos, taip pat smarkiai išaugusi elektros ir šilumos kaina. Bibliotekos darbo organizavimui ir administravimui 2022 m. savivaldybė skyrė – 966850,00 Eur (2021 m. – 835890,99 Eur), iš kurių 94 proc. skirta darbuotojų darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui apmokėti. Tik 6 proc. savivaldybės biudžeto skirta kitoms veikloms (komunalinėms paslaugoms, ryšių, transporto, spaudinių prenumeratos, ūkinėms ir kanceliarinėms prekėms, kvalifikacijai ir kitoms paslaugoms įsigyti).

Biblioteka 2022 m. apie 58 proc. daugiau uždirbo specialiųjų lėšų, palyginti su 2021 m., kadangi baigėsi pandemija, daugiau buvo galima vykdyti projektų, lankėsi daugiau interesantų, todėl buvo gauta daugiau specialiųjų lėšų.

Iš valstybės biudžeto 2022 m. gautas finansavimas padidėjo 20,86 proc. Tai lėmė knygoms įsigyti didesnis finansavimas – 1358,00 Eur, bet didžiausią dalį sudarė kultūros tarybos projektams skirtos lėšos, kurios išaugo 7800,00 Eur.

Europos biudžeto lėšos 2022 m., palyginti su 2021 m., sumažėjo apie 75 proc., nes Interreg Latvija-Lietuva projektas HOME buvo baigiamas.

Eil. nr.	Pajamos	2022 m.	2021 m.
1.	Savivaldybės biudžeto lėšos:	976697,91	842153,58
1.1.	Bibliotekos darbo organizavimui ir administravimui	966850,00	835890,99
1.2.	Projektams skirtas finansavimas	9847,91	5437,00
1.3.	Interreg Latvija-Lietuva projektui HOME veikloms		825,59
2.	Bibliotekos uždirbtos lėšos (specialiosios programos lėšos)	3393,00	2006,00
3.	Valstybės biudžeto lėšos:	44400,00	36391,24
3.1.	Knygų įsigijimui	34100,00	32742,00
3.2.	COVID-19 prekių įsigijimui		323,65
3.3.	Kultūros tarybos projektams	10300,00	2500,00
3.4.	Interreg Latvija-Lietuva projekto HOME veikloms		825,59
4.	Europos biudžeto lėšos:	2407,91	9356,69
4.1.	Interreg Latvija-Lietuva projekto HOME veikloms	2407,91	9356,69
5.	Gauta parama	594,61	655,81
5.1.	Draudimo išmoka		429,58
	Išlaidos	984926,66	892907,14
6.	Bibliotekos darbo organizavimui ir administravimui:		
6.1.	Darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui	824686,00	770410,16
6.2.	Veiklai (komunalinėms paslaugoms, ryšių, transporto, spaudinių prenumeratos, ūkinėms ir kanceliarijinėms prekėms, kvalifikacijai ir kitoms paslaugoms įsigyti)	98851,00	68746,52
7.	Knygoms įsigyti	34100,00	32742,00
8.	Projektų veikloms	27289,66	18944,87
9.	Grąžintos į savivaldybės biudžetą projektų Interreg Latvija-Lietuva apyvartinės lėšos		2063,59
	Turtas	155960,42	565002,19
10.	Neatlygintinai gautas turtas (po Bibliotekos pastato rekonstrukcijos)	155960,42	
11.	Pagal panaudos sutartį gautas žemės sklypas Pagal panaudos sutartis gautos Bibliotekos filialų patalpos		565002,19

III. ĮSTAIGOS FUNKCIJŲ VYKDYMAS

Ataskaitinių metų statistikos rodikliai. Aptarnaujamos bendruomenės gyventojų skaičius 27790, vaikų 4212. Aptarnauta 33,9 proc. gyventojų. Lankytojų per metus buvo 189792, palyginti su praėjusiais metais, lankytojų padaugėjo 35137. Vidutinis lankomumas rajono bibliotekose buvo 20,2 vartotojo apsilankymo kartai. Palyginti su 2021 metų lankomumu, 2022 metais lankomumo rodiklis išaugo 8 apsilankymo kartais. Išduota 413819 egzempliorių (toliau – egz.) spaudinių, iš kurių: grožinės literatūros išduota 112764 egz., o mokslo šakų – 301055 egz. Vidutinis skaitomumas buvo 44 egz. dokumentų kiekvienam registruotam vartotojui. Palyginti su 2021 metų skaitomumu, 2022 metais skaitomumo rodiklis padidėjo 11,5 egz. leidinių. Į namus išduota 291367 egz. spaudinių. Vietoje naudotis išduoti 122452 egz. Periodikos išduota 281655 egz. Atsižvelgiant į vartotojų poreikius, filialų darbuotojai iš viešosios bibliotekos fondų parvežė pageidaujama 1492 egz. knygų. Atliktos 15844 kopijos vartotojams, iš jų 13323 fotokopijų popieriuje lapų skaičius.

Mokamos paslaugos. Visus metus buvo teikiamos mokamos paslaugos, kurios yra patvirtintos rajono tarybos sprendimu. Reikalingiausios mokamos paslaugos buvo kopijavimas, skenavimas, spausdinimas, suvenyrinės produkcijos įsigijimas, skaitytojų pažymėjimai. Gauta 3393 Eur specialiujų lėšų, t. y. 1387 Eur daugiau nei 2021 m.

Fondų organizavimas ir vartotojai. Iš viso fonduose buvo 295770 egz. spaudinių, iš kurių: viešojoje bibliotekoje – 74562 egz., miestų filialuose – 39521 egz., kaimų filialuose – 181687 egz. Per metus gauta 13963 egz. dokumentų, 2108 egz. mažiau nei 2021 m. Iš valstybės lėšų įsigytos 3112 egz. naujų knygų, arba 523 knygomis mažiau nei 2021 metais. Naujai gautų dokumentų procentas visame fonde – 4,7 proc. Šis fondų atnaujinimo rodiklis 2021 m. buvo 5,4 proc. Naujiems dokumentams įsigyti iš viso turėjome 73815,58 Eur. Iš jų: Kultūros ministerijos lėšos – 34100,00 Eur, projektų lėšos – 1347,0 Eur, iš kitų šaltinių – 16368,58 Eur, periodikai – 22000 Eur. Vienam gyventojui teko 2,65 Eur naujiems dokumentams, vienam vartotojui – 7,84 Eur. Bendras fondo apyvartos rodiklis buvo 1,4 kartai. Šis rodiklis, palyginti su praėjusiais metais, nepakito.

Ataskaitiniais metais atlikti 5 filialų fondų patikrinimai. Nuo 2021 m. LIBIS suvestinis katalogas nebenaudojamas. Atlikti dokumentų paiešką ir užsakyti leidinius galima naudojantis el. paslaugų portalu ibiblioteka.lt. Įdiegus naują LIBIS versiją, visi įrašai patenka į Jungtinį katalogą automatiškai, todėl eksportas nevykdomas. 2022 m. vartotojai rezervavo 497 leidinius per rajono elektroninį katalogą. Tarpbibliotekinio abonemento paslauga iš vartotojų gauta 14 užsakymų, Rokiškio biblioteka į kitas respublikos bibliotekas išsiuntė 3 užsakymus.

Viešojoje bibliotekoje skaitė 53 neįgalieji, iš jų – 16 neregijų ir silpnaregių. Išduotos 448 garsinės knygos. Neįgalieji, senyvo amžiaus bibliotekos vartotojai aptarnaujami namuose ne tik pačių bibliotekininkų, bet ir socialinių darbuotojų, giminaičių, kaimynų. Namuose aptarnauti 154 rajono bibliotekų tinklo skaitytojai.

Gyventojų mokymai. Skaitmeninio raštingumo mokymuose apmokyti 1219 rajono gyventojų, iš jų 824 – pagal tęstinę projekto „Prisijungusi Lietuva“ programą. Mokymų trukmė – 1191 val., iš jų – 737 valandos pagal programą „Prisijungusi Lietuva“. Palyginti su 2021 metais, projekto tęstiniuose mokymuose dalyvavo 564 gyventojais daugiau. 3617 vartotojams suteiktos 4781 konsultacijos kompiuterinio raštingumo klausimais, 1028 vartotojai apmokyti individualiai, jiems skirtos 983 valandos. Grupėse mokėsi 191 vartotojai, kuriems buvo skirtos 208 val.

Elektroninės paslaugos. Per metus gautos 7077 lankytojų užklauskos, iš jų: 1112 – viešojoje bibliotekoje, 654 – miestų ir 5311 – kaimų filialuose. Interneto vartotojų buvo 3530 (669 vartotojais daugiau nei 2021 metais). Interneto lankytojų (internetu seansų) buvo 65184, arba 22112 lankytojais daugiau nei 2021 m. Virtualių apsilankymų – 8175. Bevielio ryšio seansų rajono bibliotekose užfiksuota 43438. Šis rodiklis, palyginti su 2021 m., padidėjo 19338. Ataskaitiniais metais bibliotekos vartotojai turėjo nemokamą prieigą prie prenumeruojamų duomenų bazių: visatekstės EBSCO duomenų bazės anglų k. (108 vartotojai), teisinių dokumentų duomenų bazės INFOLEX (714 vartotojai), naujienų agentūros BNS (1215 vartotojai), NAXOS MUSIC LIBRARY (2707 vartotojai).

2022 m. viešojoje bibliotekoje buvo populiarios šios paslaugos: sensorinio įrangos rinkinio „Pojūčių erdvė“ paslauga; bendravimo kortelių kūrimo ir konsultavimo paslauga; autizmo spektro ir kitų kalbos, komunikacijos, elgesio sutrikimų turintiems lankytojams specialioji paslauga; edukacinės programos „Sensoriniai skaitymai“ paslauga; aklujų ir silpnaregių paketo paslauga; duomenų bazė „Rokiškio kraštas ir kraštiečiai spaudoje“.

Rajono bibliotekų lankytojai stebėjo 34 tiesiogines transliacijas iš nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos studijos aktualiomis temomis: „Biblioterapija gyvenant šalia karo“, „Ar kalba gali būti idėjų šaltinis“, „Ar esame atsakingi informacijos vartotojai“, „Kaip mus paveikia dezinformacija ir kaip jai atsispirti?“, „Klimato kaita MIR kontekste“, „Informacinė higiena – kas tai?“ ir kt. temomis. Elektroninėje erdvėje pateikta informacija apie krašto kūrėjus ir knygas, edukacijos, viktorinos, konkursai skaitytojams. Sukurta nauja regioninio kultūros kelio svetainė www.kulturoskelias.lt „Penkių kūrėjų kelias“, skirta Juozo ir Alfonso Keliuočių, Juozo Miltinio, Adolfo ir Jono Mekų kūrybinio palikimo studijoms ir sklaidai. Tai trijų regiono savivaldybių viešųjų bibliotekų Panevėžio, Rokiškio ir Biržų bendras projektas. Suskaitmenintas Vinco Žilinsko romanas „Svetima moteris“ ir patalpintas bibliotekos internetiniame puslapyje.

Feisbuko socialiniame tinkle pristatytos viešosios bibliotekos projektinių renginių ir veiklų pateiktys: naujos paslaugos, leidiniai, parodų anonsai, 8 tinklalaidės, skaitymo skatinimo

iniciatyvos, akcijos, mokymų pranešimai, renginių video įrašai. Youtube sukurta ir įkelta 14 įrašų. Parengtos 7 virtualios parodos. Įstaigos interneto svetainė www.rokiskis.rvb.lt

Kraštotyra. Parengti 46 teminiai kraštotyros darbai, pvz.: „Kraštietė dailininkė, tekstilininkė, vienuolė Anelė Mironaitė“, „Mūsų krašto mokyklų praeitis“ ir kt. Kraštotyros parodose eksponuoti 202 eksponatai, kartoteka papildyta 221 įrašu. Į LIBIS sistemą įtrauktas pedagogo, kraštiečio, literato Vytauto Šavelio rankraščio 79 saugojimo vienetai. Kraštotyros turinio renginiuose akcentuotos literatūrinės sukaktys, kraštiečių veikla ir kūryba, nauji leidiniai. 2022 m. plačiai paminėtas žurnalisto, redaktoriaus, tremtinio Juozo Keliuočio 120-osios gimimo metinės, poetės Matildos Olkinaitės 100-metis, aktorės Onos Kurmytės 90-metis, išeivijos rašytojo Prano Kozulio 90-metis, vyko Liudo Dovydeno premijos įteikimo šventė, ketvirtasis Sofijos Tyzenhauzaitės rašytojų sąskrydis, tradicinės „Širvynės“. Kraštotyros renginiuose buvo 1107 žiūrovai.

Renginiai. 2022 m. viešojoje bibliotekoje ir filialuose suorganizuoti 785 žodiniai renginiai ir 981 paroda. Iš viso renginiuose buvo 34301 lankytojas (13486 lankytojais daugiau nei 2021 m.). Miesto filialų renginiuose buvo 2882 lankytojai, kaimo filialuose – 14277. Viešojoje bibliotekoje renginiuose apsilankė 17142 lankytojai, t. y. 6792 lankytojais daugiau, nei 2021 m.

Metai buvo skirti Juozui Keliuočiui, minint jo 120-ąsias gimimo metines. Vyko konferencija-diskusija „Juozo Keliuočio idėjos šiuolaikinėje žurnalistikoje“, aktoriumi P. Venslovui įteikta 16-oji Juozo Keliuočio literatūrinė premija. 15-asis kultūros ir meno festivalis „Keliuotiškos Juozinės“ buvo skirtas prancūziškiems sąskambiams ir dėmesiu Ukrainos kultūrai (atlikėjai M. Mirovska ir R. Savickas). Vyko edukacija „Prancūziškasis motyvas J. Keliuočio kultūriniame palikime“, pristatyta dokumentinė istorija „Juozo Keliuočio tremtis“.

Vyko tradiciniai, literatūriniai, projektiniai ir edukaciniai renginiai. Pristatytos knygos (J. Keliuočio literatūrinės premijos laureatai“, „Baltu poetės Elenos Mezginaitės taku“) ir Rokiškio krašto kultūros žurnalo „Prie Nemunėlio“ numeriai, leidinys „Rokiškio krašto šventovės ir varpai“. Vyko susitikimas su knygų autoriais: kunigu A. Toliatu, E. Tombak, P. Bukausku, G. Kaukaite. Poeto P. Širvio tėviškėje, Degučiuose, vyko 11 -oji Širvynė (kraštietis aktorius V. Baranauskas, tėvo ir sūnaus – Gedimino ir Ainiaus Storpriškių koncertas ir kt.) Organizuotas „IV-asis Sofijos Tyzenhauzaitės rašytojų sąskrydis“. Dalyvavo Regiono kultūrinių iniciatyvų centro vadovė D. Mukienė, rašytojos G. Viliūnė ir J. Herlyn). Pristatytos rajono literatės I. Juodelytės-Varnienės knygos. Rašytojai I. Dumbrytei įteikta Liudo Dovydeno literatūrinė premija už geriausią metų lietuvišką romaną „Šaltienos bistro“. Vyko susitikimai su fotografijų parodų autoriais: keliautoju E. Karaliumi ir dailininku, fotomenininku S. Daščioru. Projektu „Poezija kitaip“ sukurtos inovacijos: 1 „Skambanti siena“ Rokiškio J. Keliuočio viešosios bibliotekos P. Širvio kiemelyje ir 15 „Skambančių suoliukų“ (miesto ir rajono erdvėse, sietinose su kūrėjais), kur įrašyta mūsų krašto poetų, literatų poezija. Vykdamas projektą „Literatūrinė vaivorykštė“ organizuota 12 renginių, pristatančių literatūrą įvairiomis meno raiškos formomis: vyko knygų pristatymai ir susitikimai su jų autoriais (A. Galvonaitė, A. Gaižauskas), kūrybiniai ir psichologiniai mokymai bei biblioterapija (M. Valiukas „Haiku nuo nulio“, T. Lagūnavičius „Kaip būti laimingu?“, J. Sučylaitė „Kaip geriau suprasti save ir kūrybą?“, „Nerimas ir jo suvaldymas“), edukacija vaikams („Bitė ir aš“) ir socialinę atskirtį patiriantiems („Veidaknygė“ ir „Garso, šviesos ir teksto performansas“). Daug žiūrovų sukviestė poetiniai-muzikiniai susitikimai (poetai R. Stankevičius ir A. Veiknys, aktoriai – M. Ancevičius, J. Gaižauskas, E. Latėnaitė). Organizuotas regioninis poetinis fotografijos / video konkursas „Vaivos juosta“, kuriame dalyvavo 55 dalyviai iš visos Lietuvos, filmavę ir fotografavę vaivorykštes bei kūrę ar taikę kitų autorių sukurtus tekstus. Vyko tarptautinio dokumentinių filmų festivalio „Nepatogus kinas“ filmų peržiūros.

Daug veiklų skirta vaikams ir jaunimui: vykdamas projektą „Šeimų stiprinimas, bendradarbiaujant bibliotekoms, kaip indėlis į socialinį ir ekonominį augimą Ludzos savivaldybėje, Rokiškio rajone ir Jėkabpilio mieste“ organizuota: XXVI lėlių teatrų festivalis „Kai atgyja lėlės“, Tarptautinis šeimų festivalis, startavo nauja inovatyvi paslauga – interaktyvus edukacinis žaidimas „Home“, edukacija su dailininke S. Chlebinskaite, šeimoms bei jų augintiniams skirtas renginys ir kt. Įvyko projekte „Keliaujanti skaityklėlė – V“ numatytos veiklos: susitikimai su rašytojais – T. Dirgėla, V. Šidlausku, Vytautu V. Landsbergiu, K. Savickyte ir kt. Interaktyvioje edukacinėje

erdvėje buvo organizuoti interaktyvūs – kūrybiniai užsiėmimai, 3D filmų dienos, žaidimai ir pramogos su VIVE COSMOS virtualios realybės (VR) akiniais ir Xbox One konsole. Vyko lėlių teatro „Padaužiukai“ kūrybiniai užsiėmimai, vykdytos Kultūros paso edukacinės programos. Naudojome sparčiai populiarėjančią darbo formą – video reportažus. Kartu su aktyvia skaitytoja Lukne Narkevičiūte tęsėme filmuoti tinklalaidės „Ledinukas su knyga“ (8 vnt.) Vaikų traukos objektu išliko interaktyvūs užsiėmimai. Vaikų ir jaunimo skyriaus vyresn. bibliotekininkė N. Ivanova dalyvavo projekte „Mielas naujokas“, kuris socialinio lėlių teatro forma kvietė bendruomenę diskutuoti apie negalios reiškinių ir įtraukų ugdymą. Jungtinis projektas, įtraukęs Rokiškio rajono savivaldybės administracijos, kultūros ir švietimo įstaigų specialistus, laimėjo prestižinį JAV Valstybės departamento apdovanojimą.

Eksponuotos parodos: Parodų galerijoje „Autografas“ veikė tautodailininkų A. Deksnienės, V. Lazausko, Rokiškio rajono tautodailininkų-jubiliatų, M. Juodiškytės kūrybos, fotomenininko A. Aleksandravičiaus, A. Balandos fotografijų, N. Grigonytės-Lozovskos tapybos, E. Skardžiūtės kalėdinių žaisliukų, dailininko A. Každailio grafikos darbų ir kt. parodos. Meno ir muzikos erdvėje, Vaikų ir jaunimo, Lankytojų bei Informacijos ir kraštotyros skyriuose – įvairios tematikos spaudinių ir kūrybinių darbų parodos.

Filialų renginiai. Kaimų ir miestų bibliotekose vyko knygnešio dienos, kraštiečių jubiliejinių ir istorinių datų bei asmenybių paminėjimai, naujų leidinių pristatymai, kaimų šventės, etnokultūriniai renginiai. Paminėti Antanašės, Lašų, Bajorų, Aleksandravėlės bibliotekų jubiliejai. Eksponuota spaudinių, kūrybos darbų ir fotografijų parodų. Miestų filialai parengė 110 parodų ir suorganizavo 63 renginius. Kaimo filialai parengė 745 parodas ir pravedė 423 renginius.

Leidybinė veikla. 2022 m. viešoji biblioteka rengė spaudai knygos „Rokiškėnai – knygų autoriai“ 2 dalį. 2022 m. taip pat išleisti du Rokiškio krašto kultūros žurnalo „Prie Nemunėlio“ numeriai.

Edukacija bibliotekoje. Biblioteka turi parengusi 14 edukacinių programų, iš kurių 8 skirtos vaikams. 10 viešosios bibliotekos edukacijų dalyvavo „Kultūros paso“ programoje. 2022 m. edukacijose dalyvavo 914 dalyvių, iš kurių 482 – vaikai. Pravesta 89 edukaciniai užsiėmimai, arba 72 užsiėmimais daugiau nei 2021 m. Patrauklios lankytojams pažintinės informacinės ekskursijos po biblioteką, kurių buvo 23, jose dalyvavo 352 interesantai.

Vaikų ir jaunimo grupių aptarnavimas bibliotekoje. 2022 m. rajono bibliotekose skaitė 1935 vaikai. Lankytojų vaikų rajono bibliotekose buvo 54486, palyginti su 2021 m., 14814 lankytojais vaikais buvo daugiau. Jiems išduota 66760 egz. dokumentų, 1316 egz. daugiau nei 2021 m. Mokslo šakų temomis vaikams išduota 33198 egz. dokumentų, grožinės literatūros išduota 33562 egz. Vaikų skaitomumas buvo 35 egz. dokumentų, palyginti su 2021 m., skaitomumas pakilo 11 egzemplioriais. Vaikų lankomumas bibliotekose buvo 28 kartai, kai 2021 metais šis rodiklis buvo 14,5 apsilankymai. Vaikams naudotis vietoje išduoti 4772 vnt. žaislų. Į namus vaikams išduota 41561 egz. dokumentų, vietoje vaikai naudojosi 25199 egz. dokumentais.

Vartotojai vaikai bei paaugliai naudojosi skaitmenine bei technine įranga, esančia ne tik viešosios interneto prieigos taške, bet ir Interaktyvioje edukacinėje erdvėje bei Edukacijų ir atradimų klasėje. Interaktyvioje edukacinėje erdvėje vartotojų poreikiams naudojamas 3D spausdintuvas, interaktyvusis stalas, 8 nešiojamieji kompiuteriai, filmų demonstravimo 3D formatu ir Xbox žaidimų įranga. Edukacijų ir atradimų klasėje lankytojai naudojosi programuojamaisiais robotikos konstruktoriais, edukaciniu dronu, grafine planšete, virtualios realybės akiniais.

Kiekvieno mėnesio antradieniais vyko 3D modelių kūrimo ir spausdinimo, grafinio piešimo bei kiti interaktyvūs užsiėmimai. Konstravimo ir programavimo užsiėmimuose dalyvavo 70 lankytojų. Buvo demonstruojami filmai 3D formatu (185 žiūrovai), lankytojai laisvalaikį leido naudodamiesi virtualios realybės akiniais. Iš viso šia paslauga pasinaudojo 500 lankytojų. 2022 metais vaikų ir paauglių užimtumo veikloms viešinti naudojami video reportažai: „Lėlių teatrų festivaliui-26“, „Interviu apie knygas“, sukurtos knygų inscenizacijos, jaunieji knygos bičiuliai patys kūrė tinklalaidę „Ledinukas su knyga“. Skyriuje yra 14 kompiuterizuotų darbo vietų, kuriomis pasinaudojo 5677 lankytojai. Wi-Fi ryšio tinklu pasinaudojo 6429 lankytojai, t. y. 3691 lankytoju

daugiau nei pernai. Interneto vartotojų vaikų rajono bibliotekose buvo 1362 , interneto lankytojų vaikų rajono bibliotekų tinkle buvo 20290 (2021m. šis rodiklis buvo 12598).

Vaikų ir jaunimo skyriuje įvyko 175 renginiai: 37 vaizdiniai ir 138 žodiniai. Įvyko 11 pažintinių ekskursijų po bibliotekos erdves, kuriose dalyvavo 180 lankytojų. 4 išvykos su edukacinėmis programomis, lėlių teatro „Padaužiukai“ spektakliu suorganizuotos į kitus kolektyvus, rajono bibliotekas. 22 edukacinėse programose dalyvavo 482 dalyviai. Suorganizuota 17 rytmečių, 2 literatūrinės valandėlės, 4 žaidimų dienos, 1 teatrų festivalis, 7 garsiniai, 3 sensoriniai skaitymai, 4 biblioterapiniai užsiėmimai, susitikimai su vaikų rašytojais, 9 kūrybinės dirbtuvės, 2 šeimos popietės. Vaikų renginiuose dalyvavo 5143 lankytojai, iš kurių 4733 - vaikai.

Projektinė veikla. 2022 m. buvo tęsiami pradėti ir vykdomi nauji projektai. Bendra jų finansavimo suma – 49845,48 Eur. Palyginti su 2021 m., projektinių lėšų gauta 30900,61 Eur daugiau. 2022 metais buvo tęsiamos nacionalinių projektų „Prisijungusi Lietuva“, „Vasara su knyga“, „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje“ veiklos. Sėkmingai įgyvendinti nauji nacionaliniai projektai „Knygų startas“, „Biblioteka – visiems“, „Modernaus elektroninio turinio išsaugojimas ir sklaida“.

Nr.	Projekto pavadinimas	Finansavimas	
1.	Skaitymo skatinimo programa „Keliaujanti skaityklėlė“	2000	Lietuvos kultūros taryba
		1000	Rokiškio raj. savivaldybė
2.	Juozo Keliuočio idėjos šiuolaikinėje žurnalistikoje	1500	Lietuvos kultūros taryba
		890	Rokiškio raj. savivaldybė
3.	Tradicinė šventė „Širvynė 2022“	1900	Rokiškio raj. savivaldybė
4.	Poezija kitaip	4300	Lietuvos kultūros taryba
		600	Rokiškio raj. savivaldybė
5.	Literatūrinė vaivorykštė	2500	Lietuvos kultūros taryba
		1050	Rokiškio rajono savivaldybė
6.	Knygos „Rokiškėnai- knygų autoriai“ 2 d. parengiamieji darbai	2000	Rokiškio rajono savivaldybė
7.	Šeimų stiprinimas bendradarbiaujant bibliotekoms kaip indėlis į socialinį ir ekonominį augimą Ludzos savivaldybėje, Rokiškio rajone ir Jekabpilio mieste (HOME LLI-422).Patirta išlaidų	27289,66	Europos regioninės plėtros fondas
		2407,91	LR Vidaus reikalų ministerija
		2407,91	Rokiškio raj. savivaldybė
Iš viso		49845,48	

Bendradarbiavimas su įstaigomis ir organizacijomis. 2022 m. viešoji biblioteka pasirašė bendradarbiavimo sutartis su Maironio lietuvių literatūros muziejumi, Vilniaus kultūros centru, Rokiškio lopšeliu-darželiu „Pumpurėlis“, Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešąja biblioteka.

Metodinė veikla. Parengtos 3 metodinės rekomendacijos filialų darbuotojams. Praktinė pagalba vietoje ir konsultacijos dalykiniais klausimais suteiktos 37 filialų darbuotojams. Buvo 15 išvykų į filialus, aplankytos 51 biblioteka. Per 5 metodines dienas perskaityti 21 bibliotekos darbuotojų parengti pranešimai šiomis temomis: „Kultūros ir kūrybingumo plėtros programos priemonės bibliotekoms“, „Vartotojų dėmesys socialiniuose tinkluose“, „Meno poveikis žmogui“, „Kūrybiškumas – ne siekiamybė, o būtinybė“, „Inovatyvūs skaitymo skatinimo būdai“, „Nerimas ir jo suvaldymo būdai“ ir kt.

Kvalifikacijos kėlimas. Ataskaitiniais metais 57 bibliotekos darbuotojai kėlė kvalifikaciją. Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka organizavo šiuos mokymus specialistams: „Knygų konservavimo galimybės bibliotekose“, „Pasakojimo meno ir metodo modelio sukūrimas Lietuvos bibliotekose“, „Panevėžio regiono viešųjų bibliotekų darbuotojų psichologinio atsparumo įgūdžių ir socialinių-emocinių kompetencijų stiprinimas pasitelkiant kultūros ir meno intervencijas“, „Istorijos saugotųjų istorija“, „TBA paslaugos organizavimas“ ir kt. Bibliotekos specialistai dalyvavo nuotoliniuose seminaruose, mokymuose, konferencijose, tiesioginėse transliacijose. 2022 m. 27 darbuotojai dalyvavo projektinės veiklos stebėjimo ir darbo patirties stažuotėse Suomijos, Švedijos, Latvijos, Estijos, Prancūzijos, Italijos, Islandijos bibliotekose. Stažuotėjų tematika „Neformaliojo suaugusiųjų švietimo paslaugų teikėjų vadybinės kompetencijos ir lyderystė“, „Skaitmeninė komunikacija“, „Senjorų ir pažeidžiamų asmenų socioedukacinė įtrauktis“.

IV. VALDYMO SPRENDIMAI

Darbo aplinkos saugumo ir estetikos gerinimui atlikti 28 langų apdailos darbai Pandėlio miesto bibliotekoje. Suremontuoti viešosios bibliotekos Vaikų ir jaunimo skyriaus lauko laiptai, perdažytos šio skyriaus abonemento sienos. Rajono bibliotekų tinklo kompiuterizuotose vartotojų darbo vietose pasiektas auštas interneto greitis – 30 Mbps. Visi filialai aprūpinti daugiafunkciniais spausdintuvais ir vaizdo projektoriais. Darbo sąlygų pagerinimui įgyta nauja įranga Vaikų ir jaunimo skyriuje - knygomatas ir multifunkcinis ekranas.

Skatinimo priemonės. 2022 m. didėjo darbo užmokestis tiems bibliotekos darbuotojams, kurie priskiriami kultūros ir meno darbuotojų kategorijai. Didėjo atlygis gaunantiems minimalią mėnesinę algą. 2022 metais 14 darbuotojų už projektinę ir edukacinę veiklą išmokėtos premijos. Darbuotojus motyvuoja ir kitos skatinančios priemonės. 2022 m. Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos direktoriaus padėkomis apdovanoti 3 Rokiškio viešosios bibliotekos darbuotojai, rajono savivaldybės Komunikacijos ir kultūros skyriaus vedėjos padėkos raštais apdovanoti 3 rajono bibliotekininkai, bibliotekos direktorė Alicija Matiukienė padėkomis įvertino 3 darbuotojus. Už aktyvų dalyvavimą „Saugesnio interneto savaitės“ iniciatyvoje Rokiškio viešajai bibliotekai pareikšta asociacijos „Langas į ateitį“ padėka. VU direktorė viešajai bibliotekai įteikė padėką už bendradarbiavimą įgyvendinant projektą „Lietuva Vilniaus universiteto bibliotekoje“. Viešajai bibliotekai įteikta Švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždinienės padėka už iniciatyvą „Atverk duris vasarai“. Kolektyvo tradicijų tęstinumui buvo suorganizuota tradicinė 54-oji Bibliotekininko diena. 2022 m. įvairiuose leidiniuose publikuota 263 (2021 m. buvo 185) straipsniai apie rajono bibliotekų veiklą, įskaitant ir pačių bibliotekininkų straipsnius. Respublikinėje spaudoje tokių publikacijų būta 14, rajoninėje žiniasklaidoje – 249. Bibliotekininkų straipsnių buvo 76: rajono leidiniuose – 61, respublikinėje spaudoje – 15 (žurnalai „Naujoji Romuva“, „Tarp knygų, „XXVII knygos mėgėjų metraštis, 7 tomas).

Ataskaitiniais metais parengti ir patvirtinti šie vidaus veiklą reglamentuojantys dokumentai: darbuotojo saugos ir sveikatos instrukcija, dirbant mobiliuose kėlimo platformose; darbuotojo saugos ir sveikatos įvadinė instrukcija bei instruktavimo tvarka; bibliotekos dokumentų fondo apsaugos tvarkos aprašas; viešosios bibliotekos edukacinių programų sąrašas; smurto ir priekabiavimo darbe prevencijos politika; darbuotojų veiksmų, kilus gaisrui pastate, esančiame Nepriklausomybės a. 16 Rokiškyje, planas. Patvirtintas Viešosios bibliotekos 2023 m. veiklos planas.

Bibliotekos tarybos veikla. Bibliotekos taryba 2022 metais buvo susirinkusi 3 kartus, sprendžiant aktualius klausimus: dėl Rokiškio Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos vasaros darbo laiko derinimo, dėl 2022-2024 metų strateginio veiklos plano ir dėl 2023 m plano patvirtinimo. Tarybos nariai supažindinti ir su bibliotekos prašymu, patektu Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriui dėl siekio vieną Rokiškio miesto gatvių pavadinti Juozo Keliuočio vardu.

Veiklos rezultatų apibendrinimas ir išvados. Visi 2022 m. rajono bibliotekų statistikos rodikliai, palyginti su 2021 m., yra išaugę. Tą sąlygojo 2022 metais bibliotekų darbas jau be pandeminių ribojimų. Tik viena pozicija – naujų knygų gavimo rodiklis – yra sumažėjęs dėl išaugusių knygų kainų. 2022 metais projektinių lėšų pritraukta 30900,61 Eur daugiau, nei 2021 m

Ataskaitiniais metais prasmingai paminėtos Juozo Keliuočio 120-osios gimimo metinės, sėkminga buvo leidybinė veikla.

Aktualizuotos paslaugos virtualioje erdvėje: duomenų bazės, virtualios parodos, skaitmeniniai ištekliai, pradėtas Rankraštyno katalogavimas. Įdiegtos vartotojams naujos interaktyvios paslaugos: sukurta interaktyvi žaidimų platforma HOME, atnaujinta tarpbibliotekinio abonemento nemokama paslauga, įdiegti knygomatai.

2022 m. baigtas įgyvendinti Interreg projektas HOME. Viešoji biblioteka kartu su partneriais dalyvavo nacionaliniuose projektuose „Biblioteka – visiems“, „Knygų startas“. Projektą „Inovatyvūs Lietuvos bibliotekų skaitymo skatinimo sprendimai vaikų ir jaunimo socialinių santykių kūrimui su aplinka“, kurį finansuoja EEE ir Norvegijos finansiniai mechanizmai įgyvendinome drauge su Panevėžio regiono bibliotekomis. Regioninį projektą „Penkių kūrėjų kelias“ įgyvendino Rokiškio, Panevėžio ir Biržų bibliotekos.

Stipri bibliotekos edukacinė veikla Kultūros paso programoje.

Sėkmingai buvo organizuojamas neįgaliųjų ir senyvo amžiaus skaitytojų aprūpinimas knyga, gauta knygų ukrainiečių kalba. Aktualūs buvo el. paslaugų ir skaitmeninio raštingumo mokymai gyventojams. Suorganizuotas tarptautinis šeimų festivalis. Išliko stabilus bibliotekų tinklas. Vaikų ir jaunimo skyrius aprūpintas naujomis lentynomis ir įranga.

2022 metais bibliotekos darbuotojai sėkmingai įgyvendino nacionalinio projekto METIS (Modernaus elektroninio turinio išsaugojimas ir sklaida) veiklas, modernizuojant LIBIS sistemą ir ją integruojant į valstybės debesų kompiuterijos infrastruktūrą, tuo užtikrindami sąlygas dirbti ir teikti el. paslaugas „vieno langelio“ principu.

Rokiškio rajono savivaldybės J. Keliuočio viešosios bibliotekos taryba įstaigos 2022 metų ataskaitai pritarė.